

Vackra tänder – friska barn

Rotarys tandvårdsprojekt i Rumänien

Munnen full av tandkräm - och tänder utan hål.
Rumänska skolbarn är stora vinnare i ett Rotary-drivet projekt för bättre tandhälsa hos unga i Rumänien. Minst 70 000 barn i 46 städer i landet har genomgått programmet.

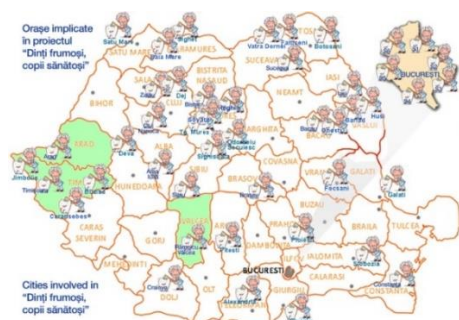
Två centimeter fluortandkräm, två dagliga borstningar à två minuter, skum kvar i munnen efteråt och ingen mat eller dryck på två timmar – den svenska 2+2+2+2-modellen.

Konceptet är genialt, men inte självklart för alla. När Svenska kyrkan i mitten av 1990-talet startade ett förebyggande tandvårdsprojekt i en skola i Arad i västra Rumänien var tandhälsan hos många barn rejält dålig.

Projektet togs 2002-03 över av Mölndals Rotaryklubb. I klubben fanns kunskaper och erfarenheter av både internationellt arbete och tandvård. Svensk tandvårdspersonal sändes regelbundet till Arad för förebyggande insatser, ett arbetssätt utan traditioner i Rumänien.

År 2009 anslöt Folk tandvården i Västra Götalandsregionen till projektet, med engagemang och kunskaper om stora populationer som gav ett nytt kunskapslyft. Samma år utökades satsningen med pilotprojekt i ett 20-tal städer i Rumänien som utvecklade sig upp till 46 städer läsåret 2016-17.

Allt eftersom engagerades lokala tandläkare som var med och utförde praktiska insatser. Likaså klasslärare på de aktuella skolorna. Projektet strävade också efter att knyta odontologiska fakulteter i Rumänien till verksamheten för att studenterna skulle skolas i praktisk förebyggande barntandhälsovård.

Inför 2018-19 var målsättningen att projektet skulle gå in i ett nytt treårigt skede med fokus på tre regioner i Rumänien. Strategin var att dessa regioner skulle utgöra spjutspetsar för att nå visionen om ett nationellt tandhälsovårdsprogram för alla barn i Rumänien, samordnat av landets regering.

Under pågående pandemi har det planerade upplägget bytt fokus till direkt regional styrning, med stöd av Rotary i Rumänien, under ett inledande läsår. Parallellt kommer Rotary att kontakta regering och nationella hälso- och skolmyndigheter för att initiera överföringen av det nationella tandhälsovårdsprogrammet.

Kariesutvecklingen har löpande följts upp med stöd av ett registreringsprogram. Vi har kunnat konstatera en 50%-ig reduktion av kariesfrekvens. På skolan i Arad, där allting startade, har kariesförekomsten nått ner mot de låga nivåer som hos motsvarande barn i Sverige.

Tandvårdsprojektet administreras genom en ideell förening vilket öppnar för officiella fonder att ge ekonomiskt stöd. Rotary stöttar projektet bl a genom U-fonden och tidigare genom Rotary International.

För mer information hänvisas till www.rotary.se/molndal eller Göran Hammarskjöld; g.hammarskjold@telia.com

Projektets plusgironummer: 69 07 00-0

